

Sayın Bakanım, Sayın Rektörüm, Değerli Akademisyenler, Saygıdeğer meslektaşlarım, Sevgili öğrenciler, Kıymetli Basın Mensupları,

Bugün burada “İkinci Uluslararası Bankacılık ve Finans Perspektifleri” başlıklı konferansı gerçekleştirmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Hepinize hoş geldiniz diyorum, saygı ve sevgiyle selamlıyorum...

Organizasyona ev sahipliği yapan Doğu Akdeniz Üniversitesi Bankacılık ve Finans Bölümüne, sunumlarıyla bizlere yeni ufuklar açacak olan konuşmacılara teşekkür ediyor, konferansın tüm taraflar için faydalı olmasını diliyorum.

Değerli katılımcılar,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin, 15 üniversite ve 93 bin öğrencisi ile tam bir eğitim adası olma yönünde emin adımlarla ilerlemekte olduğunu gururla ve heyecanla izlemekteyiz. Üniversitelerimizde nicilikle birlikte niteliğin de artmakta olduğunu görüyor ve bunu memnuniyetle karşılıyoruz. Ülkemizdeki beşeri sermayenin güçlendirilmesi, eğitilmiş ve üretken işgücünün gelişimi hususunda üniversitelerimizin sağlamış oldukları katkının da artarak devam etmesini temenni ediyoruz...

Tabii ki, ülkemizde faaliyet gösteren üniversitelerin sadece eğitim ve öğretim vermekle sınırlı kalmamaları da büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede, Araştırma ve Geliştirme faaliyetlerinin artırılması yönünde gerekli planlamalar ivedilikle yapılmalı, hazırlanan bilimsel çalışmalar ülkemizin ekonomik ve sosyal refahını artırmak adına bu tip konferanslar aracılığıyla toplumla paylaşmalıdır.

Değerli katılımcılar,

Günümüzde uluslararası alanda güçlü ve saygın bir ülke olmanın en önemli ölçüsü, sağlıklı ve istikrarlı bir ekonomiye sahip olmaktır. Güçlü ve sürdürülebilir bir ekonominin varlığı ise ancak sağlıklı çalışan bir finans sektörü ile mümkündür. Bunu bir metaforla anlatmak gerekirse; nasıl ki kan insan vücudu için hayati önem taşıyan bir sıvı ise ve organların, hücrelerin düzgün çalışmaları ancak damarlarda dolaşan kan ile mümkünse, finans sektörü de ekonomi için, aynı kan gibi hayati önem taşımaktadır. Bu bağlamda bankaların elde ettikleri kaynakları ekonomik büyümeye en yüksek katkıyı sağlayacak alan ve sektörlerle yönlendirmeleri büyük bir önem arz etmektedir. Etkin, sağlıklı çalışan ve büyüyen bir finans sisteminin oluşturulması ise büyük ölçüde bu sisteme duyulan güvene bağlıdır ve bu güvenin tesis edilmesi için merkez bankalarına büyük görev düşmektedir.

KKTC Merkez Bankası da bu amaçla 1984 yılında kurulmuş ve 1999 yılında ülkede baş gösteren ekonomik krize bağlı olarak 2000 yılında yürürlüğe konulan “Ekonomik İstikrar Programı” çerçevesinde yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda 2001 yılında Bankalar Yasası ve Merkez Bankası Yasası değiştirilmiş ve böylece Bankacılık sektörünün tek elden ve daha etkin bir şekilde düzenlenmesi ve denetlenmesi sağlanmış, denetim anlayışı ve kalitesi geliştirilmiştir.

Bankamız, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bankacılık ve finans sektörü ile ilgili yasal düzenlemelerin değişen koşullara ve uluslararası standartlardaki gelişmelere uyumu hususunda çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu çerçevede, en son 2001 yılında değiştirilen ve KKTC mali sektörü yasal reform çalışmalarının omurgası konumundaki Bankacılık Yasası Tasarısı tüm tarafların katkısı ile hazırlanmış ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Meclis alt komitesine gönderilmiştir. Tasarının Yasalaşması ile birlikte tüm dünyada hızla yayılan, aktif büyüklüğü 2 trilyon

doları aşan ve böylece uluslararası arenada finans sektörünün önemli bir parçası haline gelen Katılım Bankacılığının (faizsiz bankacılık/ İslami bankacılık) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de yapılabilmesine olanak sağlanacaktır.

Kurumumuz, Bankalar Yasası, Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası ve ilgili diğer mevzuatın kendine verdiği yetkiyi kullanarak mevcut 22 Banka ve 7 adet Uluslararası Bankacılık Birimi'ne yönelik denetimlerini aralıksız bir şekilde sürdürmekte, denetim sonucunda tespit edilen aykırı hususlar ile ilgili idari ve Yasal yaptırımlar ivedilikle uygulanmaktadır. Bankalara paralel hizmetler veren ve sayıları 200 civarında olan Kooperatifler ise Merkez Bankası denetimine tabii değildir. Buna ilave olarak Kalkınma Bankası, Finansal Kiralama Şirketleri ve Faktöring Şirketleri gibi diğer finans kuruluşları da bankamız dışında farklı kurum ve kuruluşlar tarafından denetlenmektedirler.

KKTC Merkez Bankası, sürdürmekte olduğu düzenleme ve denetim faaliyetlerine ilave olarak, Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu'nu da bünyesinde barındırmaktadır. Söz konusu fon, bankalara yatırılan tasarruf mevduatlarını sigorta ettirmek, mevduat sahiplerinin tüm hak ve menfaatlerini korumak ve ihtiyaç olması durumunda bankacılık sektörüne yönelik tedbirler almak amacıyla kurulmuştur.

Değerli Katılımcılar;

42/2009 sayılı yasa ile kurulan Kredi Garanti Fonu ile ilgili de Merkez Bankamıza önemli görevler verilmiştir. Fon, gerçek ve/veya Tüzel kişilerin finansmana erişimine destek olmak amacıyla kurulmuştur.

Bu görevlere ilave olarak, KKTC Merkez Bankası, 45/2011 Sayılı "Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası" ile kurulan Borç Yönetim Komitesi'nde de temsil edilmektedir.

Emisyon miktarının düzenlenmesi, likidite yönetimi ve diğer merkez bankacılığı görevleri de yine bankamız tarafından yürütülmektedir.

Değerli misafirler;

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde finans kesiminin bankalar ağırlıklı olması ve banka dışı alternatif finans kurumlarının sınırlılığı, bankaların ekonomik büyüme ve kalkınmanın desteklenmesinde rolünü daha da artırmaktadır. Diğer finans şirketleri gelişimlerini sürdürmekle birlikte henüz arzu edilen düzeylere ulaşamamışlardır. Bu bağlamda finans sektöründe çeşitliliğin ve rekabetin artırılması adına mevzuatımızda yapılması gereken birçok değişiklik söz konusudur.

Sözlerime son vermeden önce KKTC Bankacılık sektörü ile ilgili en güncel verileri sizlerle paylaşmak istiyorum...

KKTC Bankacılık Sektörü güvenli ve istikrarlı bir şekilde büyümeye devam etmektedir.

Bu çerçevede, 2017 yılı Şubat itibarıyla toplam 22 bankanın 233 şube ve 3.053 personel ile hizmet verdiği bankacılık sektörünün bilanço büyüklüğü, neredeyse GSYH'nın iki katına, 21.7 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Aynı dönemde sektörün en önemli yükümlülüğü olan mevduat 17,4 milyar TL, en önemli varlığı olan brüt krediler ise 13 milyar TL seviyesindedir.

2017 yılı Şubat ayı sonu itibarıyla sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları 823 milyon TL'ye ulaşmış (TGA oranı yüzde 6,6), Sermaye Yeterlilik Standart Rasyosu, yasal sınır olan yüzde 10'un oldukça üzerinde, yüzde 18,04 olarak gerçekleşmiştir.

Değerli katılımcılar;

Bankacılık ve finans sektörü sadece sürdürülebilir iktisadi kalkınma için değil, aynı zamanda kayıt dışılığın önlenmesinde ve suç gelirleriyle mücadelede de çok önemli bir role sahiptir. Bu nedenle her yönüyle sağlıklı işleyen ve mümkün olan en düşük aracılık maliyeti ile çalışan bir finans sektörünün varlığı tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de elzemdir. Maalesef ülkemizde bankacılık faaliyetlerinin üzerinde ağır bir vergi yükü bulunmaktadır.

Değerli katılımcılar;

İngiliz iktisatçı ve filozof Schumacher'in de dediği gibi "Küçük Güzeldir". Ülkemiz de küçüktür ve tarifsiz güzelliklerde doludur. Ama hayallerimiz ve umutlarımız büyüktür; bu nedenle başarılı ve refah düzeyi yüksek bir ülke olma adına var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz...

Konferansın ülkemiz ve finans sektörümüzün gelişimine katkı sağlamasını temenni eder hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarım.